

Het Spick

maart 2020

Pestprotocol basisschool Het Spick

Als school streven we naar een goed pedagogisch klimaat. Echter komen plagen en pesten op iedere school in meer of mindere mate voor. Dus ook op onze school. Het signaleren van pesten is niet altijd makkelijk. Dit protocol bevat informatie over pesten en hoe hiermee op onze school wordt omgegaan.

1. Rollen en taken in dit pestprotocol:

In het protocol vindt u enkele namen en bijbehorende rollen van betrokkenen. We zetten ze hier voor u op een rijtje:

- De leerkracht is het eerste aanspreekpunt. Wanneer dit, om welke reden dan ook, geen geschikte optie is, kan men zich wenden tot onderstaande personen:
- *Anti-pest coördinatoren / aanspreekpunt voor pesten voor kinderen én ouders:*
Esther Jordan (leerkracht groep 1-2-3 en opgeleid anti-pestcoördinator).
Barry Huskes (leerkracht groep 6-7 en opgeleid anti-pestcoördinator).
Ingrid Houtakkers (teamleider en lid van het management team).

2. Definiëring en preventie.

2a. Definiëring: wanneer is er sprake van plagen / pesten?

Wij hanteren de volgende definitie van pesten: *“Pesten is het systematisch uitvoeren van psychische en/of fysieke mishandeling door één leerling of een groep leerlingen, van één of meer leerlingen die niet meer in staat is/zijn zichzelf te verdedigen”.*

Bij plagen is er sprake van incidenten, pesten daarentegen is van structurele aard (wekelijks, dagelijks of in een andere frequentie).

Plagen	Pesten
Is onschuldig en gebeurt onbezonnen en spontaan. Gaat soms gepaard met humor.	Gebeurt berekenend (leerlingen weten vooraf goed, wie, hoe en wanneer ze gaan pesten).
Is van korte duur of gebeurt slechts tijdelijk.	Is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf en na korte tijd).
Speelt zich af op gelijkwaardig niveau.	Vindt plaats op ongelijkwaardig niveau.

Is meestal te verdragen of zelfs leuk, maar kan ook wel kwetsend of agressief zijn.	De pester heeft de intentie om iemand te kwetsen of pijn te doen.
Dit kan individueel zijn of in een groepje/ klas.	Meestal een groep (pester en meelopers) tegenover één slachtoffer.
Degenen die elkaar plagen, wisselen regelmatig.	De pesters zijn meestal dezelfde kinderen, net zoals de slachtoffers (mogelijk wisselend door omstandigheden).

2b. Preventie ten behoeve van een veilig leefklimaat op onze school.

Onze preventieve acties richten zich op het bewerkstelligen van een veilig leefklimaat voor alle kinderen, waar een anti-pest beleid een onderdeel van vormt.

- Er zijn drie kapstokregels die gelden voor iedereen op onze school. Deze kapstokregels zijn door de hele school gevisualiseerd en vormen de basis van onze omgangsvormen met elkaar.
 - Voor groot en klein zullen we aardig zijn.
 - We zullen goed voor onze spullen zorgen, dan zijn ze te gebruiken morgen.
 - De school is van binnen een wandelgebied, buiten hoeft dat lekker niet.
- We werken met de methode leefstijl. We kiezen steeds voor thema's die actueel zijn en passen bij de groepssamenstelling.
- Aan het begin van elk schooljaar is er extra veel aandacht voor groepsbinding door activiteiten die hierop gericht zijn (gouden weken). Ook worden er in elke groep samen omgangsvormen besproken: wat vinden we fijn in de klas, wat doen we wel en niet en waarom? Dit wordt regelmatig herhaald en gebruikt in gesprekken met leerlingen.
- Er zijn korte lijnen tussen alle leerkrachten. Wanneer er sprake is van pest- of plaaggedrag tussen kinderen, wordt het hele team dezelfde dag nog geïnformeerd. Tijdens buitenspelen en vrije momenten wordt er rekening mee gehouden en extra opgelet indien nodig.
- Voor alle kinderen nemen we elk jaar in oktober de veiligheidsmonitor van ZIEN af. Deze bestaat uit een leerkrachtvragenlijst en een leerlingenvragenlijst voor groep 5 t/m 8. Deze uitkomsten worden met het team besproken, aangescherpt en indien nodig worden actiepunten geformuleerd. Tijdens deze bijeenkomsten besteden we tevens aandacht aan pestgedrag en de mogelijke signalen van pesten. De pest-coördinatoren (zie 2a.) leiden dit gesprek. Zij houden hun kennis actueel en brengen hun expertise in.
- Activiteiten gericht op social-media-gebruik in het algemeen, waarbij pesten via sociale media een terugkerend item is. Dit gebeurt vanaf groep 6.
Jaarlijks nemen we deel aan de week aan de mediawijsheid (november). Mediamasters om te leren omgaan met sociale media in het algemeen. In de groepen wordt aandacht besteed aan dit thema naar gelang de behoefte in de groep.
In de groepen 7 en 8 is er veel aandacht voor zowel de positieve aspecten van social media als risico's (pesten).
- Kerngezond in de groepen 5-6 besteedt aandacht aan positieve omgangsvormen.

Ondanks deze preventieve maatregelen kan er toch sprake zijn van pestgedrag of kinderen die zich gepest voelen. We nemen signalen van ouders en kinderen hierin altijd serieus en gaan samen op zoek naar een passende oplossing. Soms is een gesprek met ouders en kind, en daaruit voortvloeiende afspraken, voldoende.

Wanneer er sprake blijkt te zijn van plaag- of pestgedrag gaat het protocol in werking.

3. Hoe te handelen bij pesten of vermoedens van pesten.

3a. Op welke wijze kan pesten (of vermoedens van pesten) worden gemeld?

Vermoedens van pestgedrag kunnen op verschillende manieren worden gemeld:

- In eerste instantie wordt het gemeld bij de leerkracht door het kind zelf en/of ouders.
- Een andere mogelijkheid is om pestgedrag te melden bij een aanspreekpunt pesten (zie ook hoofdstuk 1). Ook dit kan gebeuren door het kind en/of ouders.
- Pesten kan ook worden gemeld door een ander, die het signaleert maar er niet zelf bij betrokken is. Ook dan geldt bovenstaande.

Onze school heeft twee leerkrachten als **aanspreekpunt voor pesten**:

Juf Esther (groep 1-2-3) en meneer Barry (groep 6-7).

Zij zijn tevens ook vertrouwenspersoon van onze school. Bij een melding van pesten zullen zij met de betrokkenen afspreken welke acties worden ingezet.

Daarnaast is ook de teamleider van onze school (Ingrid Houtakkers) aanspreekpunt voor pesten.

Taken anti-pest coördinator:

- Naast aanspreekpunt zijn beide leerkrachten samen met het managementteam van de school verantwoordelijk voor het coördineren van een anti-pestbeleid op school. Dit is vormgegeven in dit protocol.
- Jaarlijks up-to-date houden van beleid en protocol.
- Sparringpartner voor collega's.
- Meedenken in peestsituaties.
- Aanspreekpunt voor kinderen en ouders en het uitzetten van bijbehorende actie.
- Aansluiten bij gesprekken naar behoefte.
- Regisseren van preventieve activiteiten (gouden weken start schooljaar, week tegen pesten en andere preventieve activiteiten).

3b. Op welke wijze gaat de school om met pestgedrag?

Om het pestgedrag aan te pakken maken we gebruik van het vijf sporen model (zie bijlage 1):

- Hulp aan het gepeste kind.
Hulp aan de pester.
- Professionaliseren van of hulp bieden aan ouders.
- Mobiliseren van de zwijgende middengroep.
- Als school de verantwoordelijkheid nemen / professionalisering leerkrachten.

Het pestgedrag wordt volgens onderstaande stappen aangepakt.

A. Signalering

Er worden signalen afgegeven waaruit vermoedens ontstaan dat een kind gepest wordt.

Deze signalen kunnen afkomstig zijn van het gepeste kind, andere kinderen, de pester, ouders en leerkrachten.

De signalen worden gemeld bij de leerkracht of bij één van de "aanspreekpunten pesten" (zie hoofdstuk 1).

Na de melding wordt de teamleider altijd betrokken bij de aanpak en vervolgstappen.

Signalen van *pestgedrag* kunnen zijn:

- ❖ *Zogenaamde leuke opmerkingen maken*
- ❖ *Iemand anders de schuld geven*
- ❖ *Briefjes doorgeven, andere vormen via internet, etc.*
- ❖ *Beledigen*
- ❖ *Isoleren*
- ❖ *Buiten school opwachten, op weg naar huis lastig vallen*
- ❖ *Bezittingen afpakken*

❖ *Schelden of schreeuwen*

Signalen van *het gepeste kind* kunnen zijn:

- ❖ *Gedragsverandering bij een kind: zich meer terugtrekken of juist meer bravoure, boosheid of opstandigheid.*
- ❖ *Minder of niet meer afspreken na school.*
- ❖ *Minder snel gekozen worden bij het maken van groepjes.*
- ❖ *Vaker alleen op de speelplaats.*
- ❖ *De resultaten van de leerling gaan achteruit.*
- ❖ *De concentratie vermindert plotseling.*
- ❖ *De leerling blijft wat langer hangen na de les.*

B. Analyse

De leerkracht organiseert en voert het gesprek met de betrokken kinderen.

Hierbij worden de signalen besproken en er wordt samen verkend of er mogelijke oplossingen kunnen worden bedacht. De acties zijn gericht op het stopzetten van het pestgedrag.

De leerkracht bewaakt de gespreksinhoud en heeft een begeleidende en sturende rol in het bereiken van het gewenste effect. De gemaakte afspraken en oplossingen worden kort en kernachtig vastgelegd door de leerkracht in het dossier van de kinderen. Dit gebeurt bij de notitie categorie "Incident", met als onderwerp "Incident pesten".

C. Actieplan

De leerkracht schat samen met de teamleider in welke vervolgactie er nodig is.

- A. De verwachting is dat de situatie zal verbeteren. De ouders van het gepeste kind worden geïnformeerd over de inhoud van het gesprek, de acties en de oplossingen.

In het geplande vervolggesprek (na twee weken) met de betrokken kinderen wordt de situatie geëvalueerd. Hiervan vindt een terugkoppeling plaats naar de ouders van het gepeste kind.

Na een zorgvuldige afweging door betrokkenen wordt besloten of de ouders van de pester in deze fase wel of niet worden geïnformeerd.

Bevindingen worden vastgelegd in het dossier van het gepeste kind (en eventueel van de pester indien ouders zijn betrokken).

- B. De verwachting is dat de situatie een uitgebreidere aanpak nodig heeft. Er volgt een gesprek met de ouders van de pester, het slachtoffer, waarbij de kinderen zelf aansluiten indien mogelijk (passend bij leeftijd, kindkenmerken). Afhankelijk van de situatie is er een gezamenlijk gesprek of twee aparte gesprekken.

Tijdens dit gesprek wordt de analyse besproken, het actieplan en het gewenste effect. De acties worden aangescherpt en er worden evaluatiemomenten gepland en indien noodzakelijk bijgesteld.

Hierbij wordt ook besproken wanneer er door de betrokken kinderen, ouders en leerkracht op wordt teruggekomen. Hierbij kan mogelijk een managementlid aansluiten.

Het plan van actie wordt in het leerlingdossier vastgelegd.

Daarnaast maakt de leerkracht de inschatting of het pestprobleem in de hele groep besproken moet worden. Hierbij wordt specifiek aandacht besteed aan meelopers mits hier sprake van is.

- C. De situatie herhaalt zich en de pester valt terug in pestgedrag. Naast de interventies zoals beschreven bij B worden andere interventies overwogen. Dit wordt tijdens een intervisiemoment eerst besproken in het team, met de teamleider en anti-pestcoördinator. Vervolgens wordt met ouders (en kind) besproken welke interventies worden ingezet (bijvoorbeeld aanmelding team gezinscoaches, training, straf, etc).

D. Zicht houden op de situatie

Mocht het bovenstaande tot te weinig of geen resultaat leiden, dan gaan we over naar de volgende fase. Ook hierbij is de teamleider betrokken.

A. Het informeren van het team.

B. Er vindt opnieuw een gesprek met ouders en kinderen plaats. Tijdens dit gesprek worden de onderstaande zaken afgewogen:

- Termijn bepalen waarop de vervolggesprekken zullen plaatsvinden. Deze vervolggesprekken worden door school gevoerd met de betrokkenen.
- Er worden nieuwe afspraken gemaakt met de betrokken kinderen en ouders. Een belangrijk onderdeel van deze afspraken is het vaststellen van de termijn en de wijze waarop terugkoppeling plaatsvindt. (zowel met ouders als met het team).

C. Mochten de bovenstaande acties niet tot voldoende resultaat leiden dan worden de onderstaande acties in werking gezet.

1. Inschakelen van professionele hulp (orthopedagoog of een deskundige op het gebied van pesten)
2. De ouders en de pester (s) worden gewezen op het protocol van schorsing en verwijdering dat de stichting Kerobei dat hanteert.
3. Het protocol schorsing en verwijdering treedt in werking.

Het protocol schorsing en verwijdering is te vinden via [de website van school](#).

Casussen rondom pesten en plagen worden altijd teambreed besproken.
